

Nr.24

PIEKTDIENA

2004.gada 27.februārī
CENA VIENS PALDIES

"PASACIŅA" GADSKĀRTĀS ❄️❄️❄️❄️❄️

☀️ *Laiks no 23.februāra līdz 27.februārim PII "Pasaciņa" ritēja Meteņa zīmē. Latviešu gadskārtā Metenis, būdams pa vidu starp Ziemassvētkiem un Lielo dienu, mūsu senčiem bija svarīgs notikums, jo iezīmēja saimnieciskā gada sākumu. Šo svētku pamatā ir rūpes par nākamā gada auglību un labklājību.*

Katru gadu no jauna ziema paliek veca, tā atkāpjas, kapitulējot daudzajām atkušņa palaidnībām un pavasara saules neatvairāmi zeltainajam smaidam. Par ziemas novecošanu liecina sērsnu laika iestāšanās, kad baltā, biežā sniega sega kļūst graudaina. Tādas varētu būt klasiskās pazīmes dabā, kas liecina par Meteņa atnākšanu. Tomēr katru gadu tas atnāk citāds, un, jau vairākus gadus pēc kārtas, tas atnācis bez sniega, bez iespējas no kalna braukt un ledū iesaldēt grieztavas, bet tālos ciemos braukt, pīrāgus cept un lielīties par sava tēva gariem liniem gan nevienam nav liegts.

Galvenā darīšana Metenī – vizināšanās, slidināšanās, skriešanās, visādas spēles un sacensības. Ka tik ir sniegs un pēc iespējas augstāks un stāvāks kalns. No tā jābrauc ātri un tālu – liniņu labad. Ja nav kalna, tad jāvizinās ar ragavām.

24.februāra rītā visa "Pasaciņas" saime maskojusies, rībinādama, grabinādama, troksni taisīdama devās Metenī uz Mūrmuižas ezeru. Šogad sniegs un sals no mums neaizbēga un mums bija grieztavas un mēs varējām slidināties uz ledus! To darījām tā: jau laikus iesaldējām ezera vidū mietu, tam virsū uzlikām rata riteni un cieši piesējām garu kārti, kuras brīvajā galā savukārt piestiprinājām ragavas. Tad šo ierīci kārtīgi griežām un braucējiem bija jūtas ar abām rokām cieši jo cieši... Tālu atbalsojās braucēju sajūsmas saucieni un spiedzieni! Un tad vēl vizināšanās un velšanās no kalniņa, virves vilkšana un lekšana maisos pa sniegotu ezeru! Šitie prieki!

Aizmirstot seno auglības rituālu maģisko jēgu, šie svētki arvien vairāk izvērsas par īstiem bērnu svētkiem. Ja pusi dienas skan smiekli un mēs esam priecīgi, baltā sniegā zem sildīt sākušas saules – arī tas mūsu zemītei nāk par labu.

✍️ Ineta

"PASACIŅAS" INTERVIJAS

☺️ *Ko darījām Meteņos? Kas patika vislabāk? Atbild mazākie bērni:*

Mairis – Mēs riņķojām ar ragavām, mūs stūma. Šļūcām, ripojām pa kalnu. Kalns bija liels un daudz sniegu. Vislabāk patika riņķošana, šļūkšana, braukšana ar ragaviņām.

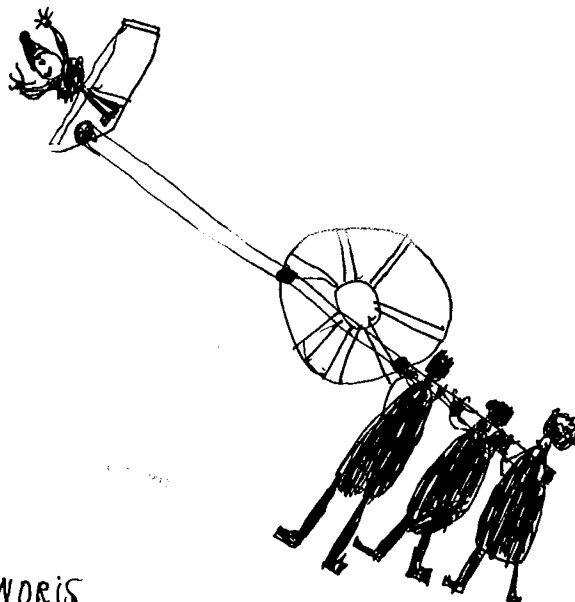
Elīna – Patika slidināties pa kalniņiem, velties pa kalniņiem.

Antra – Patika braukt ar ragavām - griezties ragavās. Slidinājos pa kalniņu. Tas bija pie pasta. Gribētos vēlreiz slidināties pa kalnu!

Tīna – šļūcām pa kalniņu, lai visiem iznāk braukt ar ragaviņām riņķī. Patika arī braukt ar ragaviņām. Biju silti saģērbusies, bija silti, vēlos pa kalniņu. Gaidīšu nākošo ziemu, kad varēs braukt atkal.

Sarmīte – Vislabāk patika braukt ar ragavām no kalna.

Emīls /no 2.grupiņas/ – Braucu ar ragaviņām, patika vislabāk. Forši arī pa sniegu vārtīties. Daudz sniega bija. Rāpoju no kalna.

ANDRIS

❀ Seno latviešu kalendārā februāris ir Sveču mēnesis, kas parasti ir 28 dienas, bet garajā gadā – 29 dienu garš.

2.februāris ir Sveču diena. Vēl šo dienu sauc par Svecaini, Grabenīcu un Ziemas Māru.

Sveču dienu latvieši nesvētīja kā svētku dienu. Šajā dienā lēja sveces, plēsa skalus un brauca mežā pēc skalu kokiem. Ticēja, ka Sveču dienā plēsti skali, tāpat kā Sveču dienā lietas sveces, degot gaiši un pasargājot māju no nelaimes.

❀ *Lielo grupu bērni apguva sveču liešanas māku, tepat, bērnodrāzīnā. 4.grupas bērniem sveces liet mācīja Inese, bet sagatavošanas grupas bērniem – Agita. Stāsta mazākie sveču lējēji:*

Liena – veidojām dzeltenas un zilas svecītes. Mērcējām, žāvējām. Citu dieniņu spraudām kartupelī. Vispirms ielikām svecīti un es ieliku vēl spalviņas – lillā, sarkanas, dzeltenas un papīrīšus visādās krāsiņās.

Mairis – mēs iemērcējām iekšā, tad lai pažūst, tad atkal iemērcējām, atkal lai pažūst, kamēr izveidojās svecīte. Man bija dzeltena. Tad taisījām svečturus. Vajadzēja kartupeļus. Uz kartupeļa likām to ko gribam. Es liku tādu, kur ir šitā, šitā, šitā (sietiņu).

Tīna – mēs mērcējam sveces kaut kādās otrējās svecēs. Izņēmām, lai izžūst un atkal mērcējam. Mana svecīte bija dzeltena. Vakar mēs taisījām no visādām lietiņām svečturus. Mēs svecītes dedzināsim. Tagad tās ir zālē.

❀ **Sveču nedēļa**

Sirsnīgs Sveču nedēļas noslēgums notika Kauguru pagasta bērnodrāzā "Pasaciņa".

Zāli pieskandināja pazīstamu tautas dziesmu liegās skaņas, ko spēlēja Valmieras mūzikas skolas koklētājas skolotājas Mairas Berges vadībā.

Bērniem tā bija pirmā tikšanās ar koncertkoklēm. Skatot jauelai deju dziesmai, skolotāja uzaicināja dažus bērnus spēlēt ritmu, pārējie sita plaukstiņas. Neizsakāms prieks bija rotaļas "Kas dārzā?" un "Jūriņ' prasa smalku tīklu" kokļu pavadījumā.

Gaisotne bija romantiska, jo tepat sveču un svečturu izstādē bija aplūkojamas gan veikalā pirtās sveces un svečturi, gan arī bērnu lietās sveces un kopā ar vecākiem gatavotie svečturi.

Pārpublicēts no laikraksta "Liesma" /2004.gada 7.februāris/

❀ *5.februārī pie mums ciemojās Rīgas jauniešu leļļu teātris "I – ā" ar leļļu teātra izrādi "Nezinīša piedzīvojumi".*

Savos iespaidos dalās sagatavošanas grupas bērni:

Brenda- man patika Nezinītis, jo viņš bija smuks, bet visu nezināja. Viņam bija draudzene Zilacīte. Viņi norunāja viens otram sūtīt vēstules, bet Nezinītis neprata rakstīt. Viņi ar Zinīti norunāja, ka mācīsies rakstīt.

Justīne – Nezinītis prasīja draugam: "Es gribu būt muzikants. Kāds ir vieglākais instruments?" Nezinītis sāka pūst tauri, bet visiem nepatika. "Es gribu būt dzejnieks. Tu vari man iemācīt?", viņš jautāja Zinītim. Viņš dzejoja: "Zinītis ar ašu gaitu pārlēca pār baltu aitu".

Līva – man patika Zilacīte. Viņai bija smuki mati. Uz viņas mājas bija rakstīts Pulksteņu iela. Nezinītis mācījās spēlēt, bet spēlēja nepareizi. Vēl bija Puķu iela. Tur taisīja estrādi un sniedza koncertu.

Mārtiņš – teātris bija par Gudrinieku un Nezinātāju. Zinītis bija ļoti gudrs, prata taisīt teātri. Nezinītim bija draudzene Zilacīte. Viņš gribēja iemācīties lasīt.

Niks – pie mums ciemos atbrauca Nezinītis ar draugiem. Man patika Nezinītis. Viņš palaidnības darīja, tauri pūta, bet nemācēja pūst. Nezinītis lūdza, lai iemāca lasīt un rakstīt.

Santa – man patika Nezinītis, jo viņš forši pūta tauri un dziedāja. Kā viņi strīdējās par dzejolišu izdomāšanu! Nezinītis ar Zilacīti sūtīs vēstulītes, bet viņam jāiemācās rakstīt, tad varēs sūtīt vēstules.

Augusts – patika Zilacīte. Viņai bija skaista kleitiņa un mati. Puisīti sauca par Nezinīti, jo viņš neko nezināja, neko neprata. Viņš lūdza Zinīti iemācīt lasīt un rakstīt.

Andis – man patika Nezinītis. Viņam bija skaista cepure, drēbes un kurpes. Nezinītis raudāja. Viņu paželoja Zilacīte.

Andris – patika, ka Nezinīša draugi uzcēla estrādi un dziedāja. Nezinītis pūta tauri. Pārējiem gan nepatika. Nezinītis raudāja, jo viņa sacerētie pantiņi citiem nepatika. Viņš lūdza Zinīti, lai iemāca pareizi rakstīt.

Emīls – man patika, kā viņi dejoja pa estrādi, kā Nezinītis sacerēja dzejoļus.

Miks – patika meitenīte, jo viņa bija laba, draudzējās ar Nezinīti. Skatuvei bija skaistas bildes. Leļlītes izskatījās kā īstas – plātīja muti, kustināja rokas, bet runāja onkuļi.

Māris – man patika kā viņi dziedāja un dejoja. Bija skaisti zīmējumi – dārzs un mājas. Patika doktors Tabletis.

 Sarma

Jo agrāk izslimo, jo labāk

Arī vējbakām ir sezonas raksturs. Kad sākas aukstais laiks, šī slimība sāk izplatīties, un līdz ar gripas karantīnu bērnudārzos un skolās mēdz izsludināt arī vējbaku karantīnu. Pēc Sabiedrības veselības aģentūras datiem, pērn oficiāli reģistrēti 6953 vējbaku saslimšanas gadījumi un visaktīvākais laiks pavisam nesēn – decembrī reģistrēts 1081 gadījums. Par janvāra mēnesi datu vēl nav, bet ārsti saka – lavīna turpina velties.

Vējbakas ir ļoti lipīgas. Ja kādam gadās saslimt, tas izraisa saslimšanas lavīnu. 96% gadījumu tas, kurš nav slimojis, bet ir bijis kontaktā ar vējbaku slimnieku, saslimst.

Rīgas Stradiņa universitātes pediatrijas katedras lektore Ilze Grope izskaidro slimības ātro izplatību ļoti sadzīviski: "Ja kāds saslimst deviņstāvu mājas pirmajā stāvā, ar gaisa plūsmu slimība tiek aiznesta līdz pat augšējam stāvam. Tāpēc nevar apgalvot, ka mājās dzīvojošiem bērniem būtu mazāks risks saslimt nekā bērnudārzniekiem vai skolēniem. Izvairīties no vējbakām nav iespējams. Varbūt nebūt nav tik slikti šo slimību izslimot pēc iespējas agrāk bērnībā."

Ar vējbakām slimo reizi mūžā. It kā vienkārša slimība, bet, ja slimnieks neuzturas mājās, var rasties komplikācijas ar sekām uz visu mūžu. Tāpēc labāk pret vējbakām izturēties nopietni.

Vējbaku pazīmes

Slimības inkubācijas periods ir no 11 līdz 21 dienai. Tāpēc arī karantīna bērnudārzā var ilgt mēnesi un pat vairāk.

Vējbaku pirmā pazīme ir paaugstināta temperatūra (virs +38 grādiem), vārgums, galvassāpes un apetītes zudums. Pirmie izsitumi, ar ko visiem asociējas šī slimība, parādās mazliet vēlāk. Vispirms parādās sarkani plankumiņi, tad dažās stundās izveidojas pūslīši. Tie nav strutaini, bet ar dzidru šķidrumu. Tāda slimības aina atkārtojas vairākas reizes – temperatūra, plankumi, izsitumi un atkal temperatūra, plankumi, izsitumi. Ja nav citas fona saslimšanas, tas turpinās četras dienas. Tipiskās vietas, kur parādās izsitumi, ir ķermenis, galvas matainā un arī gļotainā daļa – acu plakstiņi, mutes gļotāda. Ja mutē izsitumu daudz, bērns atsakās ēst un dzert, jo tas viņam sagādā sāpes.

Briljantzaļais, kas tiek uzziests uz izsituma, neārstē. Tā izsitumi tiek iekrāsoti, lai neinficētos. Katra pumpa ir vērti bakteriālajai infekcijai. Tikpat labi, lai dezinficētu pumpu, tās var piederzināt ar spirtu. Simptomātiskā ārstēšana sevī ietver preperātus pret

paaugstinātu temperatūru, dezinficējošus vai piederzinošus līdzekļus.

Lai arī slimība teorētiski ilgst četras dienas, slimniekam mājās jāpaliek deviņas dienas (no pirmās slimības dienas skaitot). Tas ir ne tikai paša slimnieka dēļ. Apmēram nedēļas laikā izsitumu pūslīši pārplīst un veidojas kreveles, kas pašas nolobās. Galvenais apstāklis, kāpēc slimnieks nevienu nedrīkst aicināt ciemos un arī pats nedrīkst iet ne iepirkties, ne uz koncertiem vai kino, ir citu drošība. Slimība izplatās ļoti ātri, un inficēšanās notiek tiešu kontaktu vai gaisa pilienu veidā.

Bīstamas ir komplikācijas

Bīstamas ir komplikācijas, kas var rasties pēc slimības ar vējbakām. Visbiežāk komplikācija, kas var rasties maziem bērniem, - bakteriālas ādas un mīksto audu infekcijas. Tas notiek, ja izsitums, kas niez tiek sakasīts.

Teorētiski – jo agrāk vējbakas izslimotas, jo tām ir iespējami mazāk sarežģījumu. Riska grupa ir pacienti no 12 gadu vecuma, jo pēc vējbakām var turpināties pneimonija.

Pēc vējbakām var samazināties trombocīti asinīs un rasties asiņošana. Tāpēc vissvarīgākais noteikums – slimojot ar vējbakām, nedrīkst dot slimniekam aspirīnu, jo tas var izraisīt asiņošanu. Aspirīnu vispār nedrīkst dot bērniem līdz 12 gadu vecumam. Vējbakas var izraisīt locītavu, nieru un aknu bojājumus.

Imunitāte

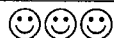
Pēc izslimošanas vīruss no organisma nepazūd, bet noguļas muguras smadzeņu ganglijos. Ja organisms novājinās, infekcija var atkārtoties, taču tās vairs nebūs vējbakas, bet jostas herpesvīruss (nosaukums radies pēc tā, ka izsitumi sākas no muguras smadzeņu vietas un kā josta iet pa nerva ceļu). Pieaugušajiem vējbaku vīruss var aktivizēties pēc smagām saslimšanām, pēc badošanās kūrēm, kad organisms ir novājināts. Šī slimība jau ir smagāka un ilgst pāris nedēļas.

Ir arī pote pret vējbakām, kas gan nav iekļauta Latvijas bērnu potēšanas kalendārā, bet to var veikt par samaksu (Latvijas Infektoloģijas centra vakcinācijas kabinetā tā maksā apmēram 24 latus). Pret vējbakām potēties var salīdzinoši nesēn – pēdējos trīs četrus gadus. Pirmā vakcīna pret vējbakām izveidota pagājušā gadsimta 70.gados Japānā. Imunitāte rodas uz 20 gadiem.

Aiva Kalve

Pārpublicēts no laikraksta "Diena" / 30.janvāris, 2004/

"PASACIŅAS" VALODIŅA

Andris zīmē savu portretu - konkrēti acis un komentē: "Viola, re, cik man garas skropstas. Paskaties. Zini, tās man iedzimtas no mamma un tēta, jo es esmu viņu dēls!"

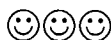

Skolotāja Agita uzrunā bērnus: "Ģērbieties ātrāk, tūlīt Sarma nāks jautāt, ko labu redzējāt teātrī."

Līva: "Vai tad Sarma neredzēja teātri?"

Pēteris skatās "Ilustrēto bērnu enciklopēdiju" un ir ticis līdz šķirklim "Transports", kur uzzīmēta moderna automašīna. Viola uz tās izlasa uzrakstu "nākotnes mašīna". Pēteris vēl pārvaicā: "Viola, vai ar to mašīnu var aizbraukt uz nākotni vai uz pagātņi?"

SVEICAM ! SVEICAM ! SVEICAM !

✿ VĀRDA DIENĀ

*Kažociņi pelēkie un sarkanie,
dūrainīši rožainie un baltie;
Visos parkos jūsu smieklī skan
šajā ziemas rītā saltajā.*

/I.Auziņš/

RIČARDU	7.02.
PAULU	10.02.
DINU	24.02.
EVELĪNU	26.02.
LĪVU	27.02.

✿ DZIMŠANAS DIENĀ

*Mātes dziesmu pavadīta,
Tēva dziesmu aprūpēta,
Tāda bērniņa man vīta,
Tāda paliks – tā man svēta.*

/M.Bārbale/

ANDI MAREKU ZIRNI	27.02.
EVELĪNU EGLĪTI	19.02.
ZINTU ZVACKU	18.02.

"PASACIŅAS" DARBIŅI MARTĀ

Mēneša nedēļas tēmas:

☞ *Ūdens Raksti*

🔔 *Pavasara zvani zvana*

⚙️ *Es gaidu Lielo dienu...*

🌸 *Visi putni kāzas dzēra...*

✓ *Lasām pasakas* – ciemošanās bibliotēkā,
Margaritas Stārastes pasaku grāmatu lasīšana –
1.-5.03.

✓ *Spēlējam teātri* 1.-31.03.

✓ *Lēc Saulīte rītā agri...* - Lielā diena 19.03.

✓ *Pastaiga pa pelņēm* – dzied Ēriks Balodis –
29.03. plkst.15.15 ieeja Ls. 0.50

"PASACIŅAS" ĪSZIŅAS

26.februārī notika PII "Pasaciņa" Padomes sēde.

Nolēma :

- Organizēt baļķu mizošanas talku martā;
- Izveidot rotaļu laukuma skici;
- Novērtēt nepieciešamo materiālu nomenklatūru un daudzumu;
- Lūgt pašvaldību iesaistīties projektā, palīdzot ar kokmateriāliem;

Paldies vecākiem par labajām idejām un pausto atbalstu!

Anita

27.februārī 5.gr. audzēkņi, kā pastāvīgi, cītīgi bibliotēkas apmeklētāji, uzaicināti uz Mūrmuižas bibliotēkas informācijas centra divu gadu dzimšanas dienas svinībām un literārajiem lasījumiem.

✍️ Redaktore - Ineta

Korespondente -

Sarma

Datorsalikums - Anita